

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

30 серпня 2023 р., протокол № 5

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК2 «Інтелектуальна власність»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра комп'ютерних наук

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних систем в
управлінні та обліку

29 серпня 2023 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Сергій ЛЕГЕНЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Марина ГРАФ

Розробник: доктор наук, професор, завідувач кафедри інформаційних систем в
управлінні та обліку Сергій ЛЕГЕНЧУК

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 10 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 30 серпня 2023 р., протокол № 5.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 12 «Інформаційні технології»	Нормативна	
Модулів – 1	122 «Комп'ютерні науки»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	1
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4,6	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		16 год.	6
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
58 год.	78 год.		
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: залік			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 4

2. Мета і завдання курсу

Метою вивчення дисципліни є засвоєння основ інтелектуальної власності, особливостей її правового захисту, навчити студентів використовувати набуті знання для розв'язання різних проблем економіки підприємств і управління господарською діяльністю.

Завданнями дисципліни є: навчити студентів застосовувати об'єкти права інтелектуальної власності в господарській діяльності підприємств, укладати договори у сфері інтелектуальної власності, знати сутність та види інтелектуальної власності, особливості її застосування підприємствами в сучасних умовах господарювання, порядок оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності та права і обов'язки суб'єктів інтелектуальної власності, що впливають з охоронних документів; розуміти переваги застосування інтелектуальної власності, яка є одним з основних факторів, що забезпечує створення конкурентних переваг та генерування прибутку в сучасних умовах розвитку економіки.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами відповідних **компетентностей**:

загальних:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність бути критичним і самокритичним.

спеціальних:

СК04. Здатність збирати і аналізувати дані (включно з великими), для забезпечення якості прийняття проектних рішень.

СК05. Здатність розробляти, описувати, аналізувати та оптимізувати архітектурні рішення інформаційних та комп'ютерних систем різного призначення.

СК06. Здатність застосовувати існуючі і розробляти нові алгоритми розв'язування задач у галузі комп'ютерних наук.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»:

РН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерних наук і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері комп'ютерних наук

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 5

та на межі галузей знань.

РН16. Виконувати дослідження у сфері комп'ютерних наук.

3. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

Предмет курсу, поняття інтелектуальної власності. Становлення системи правової охорони інтелектуальної власності. Основні інститути права інтелектуальної власності. Особливості застосування інтелектуальної власності в бухгалтерському обліку. Актуальні питання розвитку законодавства у сфері права інтелектуальної власності.

Лекція 2. Авторське право та суміжні права. Патентне право

Поняття та основні ознаки авторського права. Види об'єктів авторського права. Майнові та особисті немайнові права авторів на твори науки, літератури, мистецтва. Легалізація та охорона суміжних прав (прав виконавців, виробників фонограм та відеограм, організацій мовлення).

Лекція 3. Патентне право

Об'єкти патентного права. Міжнародні акти з питань промислової власності. Автори винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Спадкоємці та правонаступники авторів. Порядок складання і подання заявки на об'єкти права інтелектуальної власності та допоміжних матеріалів до неї. Експертиза заявок на об'єкти права інтелектуальної власності (промислової власності). Нормативні акти, що визначають правила експертизи. Порядок видачі та анулювання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (промислової власності).

Лекція 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Правова охорона знаків для товарів і послуг, найменувань місць географічного походження товарів. Правова охорона фірмових найменувань. Правовий захист наукових відкриттів. Організація захисту конфіденційної інформації. Охорона прав на комп'ютерні програми та бази даних. Топографії інтегральних мікросхем як об'єкт правової охорони. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 6

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	го	л	п	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 “Сутність інтелектуальної власності та система її правової охорони”												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об’єктів права інтелектуальної власності.	24	4	4			16	24	2	2			20
Тема 2. Авторське право та суміжні права.	24	4	4			16	21	1	1			19
Тема 3. Патентне право.	23	4	4			15	21	1	1			19
Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об’єктів права інтелектуальної власності.	23	4	4			15	24	2	2			20
Разом за змістовим модулем 1	90	16	16			58	90	6	6			78
УСЬОГО ГОДИН	90	16	16			58	90	6	6			78

5. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Історія розвитку правової охорони об’єктів права інтелектуальної власності.	4
2	Авторське право та суміжні права.	4
3	Патентне право.	4
4	Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об’єктів права інтелектуальної власності.	4
	РАЗОМ	16

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 7

6. Завдання для самостійної роботи

У процесі самостійного вивчення матеріалу студенти денної форми мають засвоїти такі питання (за відповідними темами):

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності в Україні	16
2	Система правової охорони авторського права та суміжних прав в Україні	16
3	Патентне право як один із видів промислової власності	15
4	Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг та нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності в Україні	15
	РАЗОМ	58

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

8. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль виконання самостійної роботи

№ з/п	Змістові модулі (перелік тем)	Завдання	К-ть годин	Контролюючі заходи	Терміни виконання (тиждень)
1	Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та система її правової охорони. Визначення інтелектуальної власності. Історія розвитку правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності. Тема 2. Авторське право та суміжні права. Тема 3. Патентне право. Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації робіт і послуг. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.	1. Підготовка до лекційних занять	6	Усне опитування під час практичних занять	9-16
		2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	6	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, презентація слайдів	9-16
		3. Домашнє завдання	6	Перевірка домашнього завдання, тестування	9-16
		5. Підготовка до МКР	3	Проведення МКР	16
Всього на дисципліну			20		

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 8

Модульний контроль з навчальної дисципліни “Інтелектуальна власність” включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу та здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та відпрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Кожен студент денної форми навчання повинен виконати 1 модульну контрольну роботу за семестр. Студент може бути допущений до іспиту, якщо він має позитивну оцінку за підсумками кредитного модулю.

Семестровий контроль здійснюється шляхом визначення підсумкової оцінки за змістовними модулями, написання та оцінювання залікової роботи.

9. Схема нарахування балів

Денна форма навчання

Форма контролю	Максимальна кількість балів
Невідвідування лекційного заняття	-2
Невідвідування практичного заняття	-2
Відпрацювання пропуску з лекційного та/або практичного заняття	при відпрацюванні пропуску студенту надається право від’ємне значення балів привести до нульового рівня
– перевірка домашніх завдань та оцінювання відвідування	15
– короткочасні самостійні роботи	20
– усні опитування та письмові роботи	25
Модульна контрольна робота	40
Всього за модуль	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Тестові завдання	40x1=40
Разом	40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	достатньо	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 9

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року. № 435-IV.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. № 435-IV.
3. Авторське право: Навчальний посібник / Іващенко В.П., Проїдак Ю.С. Фріман І.М., Фріман Є.М. Дніпро: Акцент ПП., 2021. 141 с.
4. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність. Практичний посібник. Київ: ЦУЛ. 2020. 224с.
5. Коротюк О.В. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності. Науково-практичний коментар. Київ: ОВК, 2022. 340 с.

Додаткова

6. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручнику 2-ге вид., стереотип. К.: Знання, 2008. 431 с.
7. Вакалюк В.А. Інтелектуальна власність: Навч. посібник. Ж.: ЖДТУ, 2010. 126 с.
8. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін. Під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М.П. Денисенка. К.: ВД "Професіонал", 2004. 960 с.
9. Крайнєв П.П. Інтелектуальна економіка: управління промисловою власністю: (Монографія). – К.: Концерн "Видавничий дім "Ін-Юре", 2004. 448 с.
10. Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік та оподаткування / О.Б. Бутнік-Сіверський, О.П. Гавриленко, С.О. Довгий та ін.; За ред. О.Б. Бутніка-Сіверського, О.Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім "Ін-Юре", 1999. 352 с.
11. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищ. навч. закладів. / О.А. Підпригора, О.Б. Бутнік-Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін.; За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн "Видавничий дім "Ін Юре", 2004. 672 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.04-05.02/1/12 2.00.1/М/ ОК 2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 10

12. Чухно А.А. Твори [у 3. т.] / НАН України, Київ. нац. Ун-т ім. Т. Шевченка. Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика. К.: Наук.-дослід. фін. ін-т при М-ві фін. України, 2006. Т. 2. 512 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/>

2. Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (УКРПАТЕНТ). – Режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk/articles/contact>

3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». Управління патентно-інформаційних послуг. – Режим доступу: <http://iii.ua/uk/normativno-pravova-baza>